

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Bono vel malo fundamento nixos à tentationibus non superari, vel
superari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

indigni sunt diuini luminis gratia, sed etiam ad illud suscipiendum se inidoneos reddunt. Quis ergo diuinæ bonitati calumniam inferat, si tales sunt non modo tentari, sed etiam superari? ut tentarentur, metuerunt; digni fuerunt, ut superarentur. Patientur suas ipsi tenebras, neque cælesti igne molliantur, qui in intellectu lumini cæcitatem, in voluntate & affectu, motui diuino duritiem & obstinationem prætulerunt. Parcitis sagittis jaculator, cum eas videt in saxum incidisse, vnde reuertitur, eosque libentius dirigit, ubi sentit locum esse penetrandi.

CAPVT LVI.

Hominis esse vitium, si cadat; meritum, si vincat. Quod in pluribus exemplis demonstratur.

 Vitoricas, galeasque, aut clypeos fabricant, plumbeorum glandium jaculatione ea probant, eorumque experiuntur firmitatem. Arma, quæ globum sustinent, probata; quæ admittunt, inidonea censentur & mala. Quo experimento arma non fiunt, sed ostenduntur dumtaxat esse mala; nam si bona probaque fuissent, ictum innoxia sustinissent. Ad eundem modum tentatio, plerumque hominem non efficit improbum, sed qualis sit, manifestat. Malè compacta nauis etiam leui tempestate soluitur; rupes decumanis quoque fluctibus, sine damno, quatuntur. Illud discrimen Seruator indicauit exemplo sapientis, domum suam supra petram adificantis; & stulti adificantis super arenam. Iisdem pluuijs, iisdem fluminibus, iisdem ventis vtraque concutiebat: domus sapientis stetit, stulti collapsa est. Quis in causa fuit, ut collaberetur? an venti? an flumina? an pluuiæ? nequaquam. Alioquin enim etiam domus sapientis corruisset. Causa igitur fuit, arena, in qua domum suam stultus adificator malè fundauit: non cecidisset, si fundamentum firmum posuisset. Ex quo, ut Cassianus colligit, satis apparet, domum, aut conscientiam stulti non corruisse, propterea quòd à tentationibus essent concussæ, quas pluuiæ, flumina, & venti significant: cum sapientis domus eisdem concussa non corruerit. Causa igitur fuit, quòd fundamenta illius domus

I.

Math. 7. 24.

Cassian. Collat. 18. c. 13.

H h h

non

non essent firma: quia stultus fundauit super arenam, qui prouidere debuisset, inde illi periculum imminere. Itaque non hinc à stulto sapiens, neque iustus à peccatore discriminatur, quòd vnus tentetur, alter non tentetur; sed quòd sapiens etiam magnis tentationibus non vincatur, inde fit, quia bene est in virtutibus fundatus: quòd autem stultus superetur subinde etiam à leuibus tentationibus; idcirco contingit, quia debile posuit fundamentum, & cadere assuevit, neque diuinæ voluit gratia cooperari, more Deum amantium. Hoc est, quod Christus do-

Matth. 24. 40. cuit, quando dixit: *Duo erunt in agro: vnus assumetur, & vnus relinquetur: dua molentes in mola; vna assumetur, & vna relinquetur.*

Luc. 17. 34. *tur; itemq; apud Lucam: Duo erunt in lecto vno: vnus assumetur, alter relinquetur.* Quibus tribus hominum generibus Remigius, tres hominum status intelligit, Matrimonij scilicet,

Apud Iansen. *ibid.* Continentiæ & Prælationis, qui etiam alibi per Iob, Danielem, & Noë significantur. In his omnibus statibus tentationes sunt, quibus fortiter superatis, alij, in cælesti gloria, coronabuntur; alij victi in æternas flammis proiecentur. Quid igitur causæ est, vt iisdem tentationibus pulsati alij superent, alij superentur? Non Deus, qui succurrit omnibus sufficienter, & omnes homines vult saluos fieri; sed ipsi homines, qui malis opera actionesq; suas superædificant fundamentis. Exemplis veritatem hanc illustremus.

II.
Gen. 4. 5.

Duo erant in agro, iisdem progenitoribus nati, Cain & Abel; vnus assumptus est, & alter relictus. Quia disparia fuere vtriusque fundamenta. Cain erat ambitiosus, & non tam honorare Deum volebat, quàm à Deo ipse honorari. Cupiebat enim, vt Deus ad sua munerera respiceret, iisque cælesti igne assumptis, ostenderet, sibi eius sacrificium gratum exitisse. Quod quia non Caino, sed Abeli fecit Deus, Cain inuidiâ conflagrauit. Aliud fundamentum erat Abelis, illi enim erat animus & pura simplexque voluntas vni Deo placendi, eique præstantissima quæque, quæ possidebat, sacrificandi. Cur non & Cain oues obtulit? cur non & ille agnos victimauit? Certè habuit, sed *malè dimisit*, cum Conditori suo deteriora dedit, optimis sibi reseruatis. Non fuerunt igitur in conspectu Dei accepta, tam
ingra-